

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-70-37(12)/16/TN

Warszawa, dnia 5 sierpnia 2016 r.

DECYZJA nr DNR-1/84/2016

Na podstawie art. 24 ust. 14 pkt 2 w związku z art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2015 r. poz. 322 oraz z 2016 r. poz. 542), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie ogólnego bezpieczeństwa drabin rozstawnych aluminiowych typ 3913 i 3914, wprowadzonych na rynek polski przez przedsiębiorcę Rafała Graczyka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Rafał Graczyk Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe „PROMA” w Ruszkowie Pierwszym, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdza, że przedsiębiorca usunął przyczyny zagrożeń stwarzanych przez te produkty i umarza postępowanie administracyjne.

Uzasadnienie

Pismami z 17 lutego oraz 15 marca 2016 r. Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej „Prezes UOKiK” lub „organ nadzoru”) protokoły wraz z aktami dwóch kontroli dotyczącymi drabin rozstawnych aluminiowych typ 3913 i 3914 (dalej „drabiny”), wprowadzonych na rynek polski przez przedsiębiorcę Rafała Graczyka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Rafał Graczyk Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe „PROMA” w Ruszkowie Pierwszym.

Produkty będące przedmiotem postępowania to drabiny rozstawne, jednostronne, wykonane z aluminium. Drabiny posiadają poręcz oraz – wliczając podest – trzy (drabina typ 3913) lub cztery (drabina typ 3914) stopnie. Drabiny posiadają zabezpieczenie przed nadmiernym rozwarciem, a dolne końce są zaopatrzone w stopki antypoślizgowe. Na

produktach zamieszczono w sposób trwały etykietę, na której widnieją m.in.: dane identyfikujące produkty - „*Rozstawna drabina aluminiowa*”, „*typ 3913*” oraz „*typ 3914*”, dane słowackiego przedsiębiorcy „*ALOSS s.r.o., Pod Pod Dúbravou 2887, Dolný Kubín, Slovakia, www.aloss.sk.*”, kod kreskowy „*8586007321291*” (drabina typ 3913) lub „*8586007321307*” (drabina typ 3914) oraz piktogramy dotyczące użytkowania. Do drabin dołączono instrukcję ich użytkowania w formie tekstowej.

W trakcie kontroli przeprowadzonej u przedsiębiorcy Market Przemysłowy Bracia Olejniczak spółka jawna z siedzibą w Szamotułach, inspektorzy reprezentujący Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej poddali drabiny ocenie bezpieczeństwa w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2015 r. poz. 322 oraz z 2016 r. poz. 542), zwanej dalej „ustawą o ogólnym bezpieczeństwie produktów”, posiłkując się wymaganiami norm PN-EN 131-1+A1:2011 *Drabiny - Część 1: Terminologia, rodzaje, wymiary funkcjonalne*, PN-EN 131-2+A1:2012 *Drabiny - Część 2: Wymagania, badanie, oznakowanie* oraz PN-EN 131-3:2007 *Drabiny - Część 3: Informacje użytkowe*.

W wyniku badań organoleptycznych inspektorzy Inspekcji Handlowej stwierdzili, że w obu drabinach wysokość poręczy mierzona od górnej krawędzi podestu do górnej krawędzi poręczy wynosi 500 mm, podczas gdy zgodnie z tabelą 6 normy PN-EN 131-1+A1:2011 wysokość ta powinna wynosić co najmniej 600 mm.

W trakcie kontroli przeprowadzonej u przedsiębiorcy Rafała Graczyka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Rafał Graczyk Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe „PROMA” w Ruszkowie Pierwszym, inspektorzy reprezentujący Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej ponownie przeprowadzili badania organoleptyczne obu drabin. Badania potwierdziły niespełnianie przez te produkty wymagań określonych w tabeli 6 normy PN-EN 131-1+A1:2011 – w przebadanych egzemplarzach wysokość poręczy wynosiła 510 mm.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK uznał za zasadne wszczęcie postępowania administracyjnego na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23 i 868), pismem z 7 kwietnia 2016 r. Prezes UOKiK powiadomił przedsiębiorcę Rafała Graczyka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Rafał Graczyk Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe „PROMA” w Ruszkowie Pierwszym (stronę postępowania) o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie ogólnego bezpieczeństwa drabin. W tym samym piśmie organ nadzoru wezwał stronę postępowania do

przekazania informacji, czy po zakończenia u niej kontroli przez Inspekcję Handlową (3 marca 2016 r.) dokonywała zakupu drabin oraz czy otrzymała skargi lub reklamacje dotyczące tych produktów. Prezes UOKiK zwrócił się także o przekazanie ewentualnych dowodów potwierdzających wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez drabiny.

Pismem z 28 kwietnia 2016 r. strona postępowania przekazała faktury korygujące, oświadczenia dystrybutorów o nieposiadaniu drabin na stanie magazynowym oraz dowód zwrotu do dostawcy 24 drabin typ 3913 i 67 drabin typ 3914. Ponadto poinformowała, że nie dokonywała zakupu drabin po 3 marca 2016 r. oraz nie otrzymała na nie reklamacji. Jednocześnie strona postępowania wskazała, że drabiny zostały wprowadzone do obrotu na terenie Unii Europejskiej przez słowackiego przedsiębiorcę, który odpowiada za bezpieczeństwo tych produktów. Strona postępowania podniosła, że stosowanie norm jest dobrowolne oraz że na drabinach brak jest deklaracji zgodności z normami EN-131, zatem dokonywanie oceny bezpieczeństwa drabin w oparciu o te normy nie jest uzasadnione. Ponadto powołała się na definicję „pracy na wysokości” określoną w § 105 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r.” i na tej podstawie stwierdziła, że drabiny 3913 i 3914 są bezpieczne.

Pismem z 13 maja 2016 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania, że zgodnie z ustawą o ogólnym bezpieczeństwie produktów jest dystrybutorem drabin i ciężą na niej obowiązki określone w tej ustawie. Organ nadzoru wyjaśnił stronie postępowania, że nie przedstawiła żadnych dowodów potwierdzających bezpieczeństwo drabin, zatem fakty, że stosowanie norm jest dobrowolne i brak na drabinach deklaracji zgodności z normami EN-131, nie mogą stanowić podstawy do pominięcia tych norm przy ocenie bezpieczeństwa drabin. Prezes UOKiK wskazał również, że zgodnie z § 50 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r., stosowane w zakładach pracy drabiny przenośne powinny spełniać wymagania określone w Polskich Normach, co również świadczy o tym, iż nieprawidłowości w konstrukcji drabin przenośnych (do których należą kwestionowane drabiny) mają negatywny wpływ na bezpieczeństwo ich użytkowników. W związku z tym, w przypadku podtrzymania przez stronę postępowania stanowiska, że drabiny są produktami bezpiecznymi, Prezes UOKiK wezwał ją do przekazania dowodów potwierdzających tę okoliczność, ewentualnie do przekazania dowodów podjęcia działań wobec pozostałych dystrybutorów oraz przesłania listy dystrybutorów drabin obejmującej sprzedaż tych produktów po 3 marca 2016 r.

Pismem z 27 maja 2016 r. strona postępowania stwierdziła, że drabin nie stosuje się w zakładach pracy, zatem § 50 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. nie ma do nich zastosowania. Strona postępowania przekazała faktury sprzedaży drabin po 3 marca 2016 r., faktury korygujące oraz oświadczenia dystrybutorów.

W piśmie z 10 czerwca 2016 r. Prezes UOKiK wskazał stronie postępowania, że jest niekonsekwentna w rozważaniach dotyczących bezpieczeństwa oraz wybiórczo uwzględnia przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. Organ nadzoru poinformował stronę postępowania, że z przekazanych przez nią dowodów wynika, iż nie zwróciła do dostawcy wszystkich drabin wycofanych z rynku oraz wezwał ją do przekazania dowodów w tym zakresie. Prezes UOKiK zwrócił się również o przekazanie pozostałych dowodów potwierdzających wycofanie drabin z rynku oraz przesłanie zaktualizowanej listy dystrybutorów.

Pismem z 22 czerwca 2016 r. strona postępowania przekazała zaktualizowaną listę dystrybutorów drabin, wykaz sprzedaży paragonowej, oświadczenie jednego dystrybutora oraz dowód zwrotu do dostawcy dwóch drabin typ 3913 i 28 drabin typ 3914.

Pismem z 14 lipca 2016 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o przysługującym jej prawie do zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy oraz prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów.

Strona postępowania nie skorzystała z przysługujących jej praw.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Przedsiębiorca Rafał Graczyk, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Rafał Graczyk Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe „PROMA” w Ruszkowie Pierwszym wprowadził drabiny na rynek polski i jest dystrybutorem w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Zgodnie z tym przepisem, za dystrybutora uznaje się przedsiębiorcę uczestniczącego w dowolnym etapie procesu dostarczania lub udostępniania produktu, którego działalność nie wpływa na właściwości produktu związane z jego bezpieczeństwem. W aktach sprawy znajdują się faktury potwierdzające zakup drabin przez stronę postępowania od słowackiego przedsiębiorcy w latach 2015-2016.

Zgodnie z art. 11 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, dystrybutor jest zobowiązany działać z należytą starannością w celu zapewnienia bezpieczeństwa produktów, w szczególności przez niedostarczanie produktów, o których wie lub o których, zgodnie z posiadanymi informacjami i doświadczeniem zawodowym, powinien wiedzieć, że nie spełniają

one wymagań bezpieczeństwa. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produktem bezpiecznym jest produkt, który w zwykłych lub innych, dających się w sposób uzasadniony przewidzieć warunkach jego używania, z uwzględnieniem czasu korzystania z produktu, a także, w zależności od rodzaju produktu, sposobu uruchomienia oraz wymogów instalacji i konserwacji, nie stwarza żadnego zagrożenia dla konsumentów lub stwarza znikome zagrożenie, dające się pogodzić z jego zwykłym używaniem i uwzględniające wysoki poziom wymagań dotyczących ochrony zdrowia i życia ludzkiego. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produkt, który nie spełnia wymagań określonych w art. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, nie jest produktem bezpiecznym.

W wyniku dwukrotnych badań organoleptycznych inspektorzy Inspekcji Handlowej stwierdzili, że w obu drabinach wysokość poręczy mierzona od górnej krawędzi podestu do górnej krawędzi poręczy wynosi 500 mm albo 510 mm, podczas gdy zgodnie z tabelą 6 normy PN-EN 131-1+A1:2011 wysokość ta powinna wynosić co najmniej 600 mm. W ocenie inspektorów Inspekcji Handlowej, stwierdzone nieprawidłowości mogą spowodować utratę równowagi użytkownika i brak możliwości chwycenia się poręczy, a w konsekwencji doprowadzić do upadku użytkownika i spowodowania obrażeń ciała (stłuczenie, złamanie ręki lub nogi). W toku postępowania strona kwestionowała powyższe ustalenia, jednak nie przedstawiła żadnych dowodów świadczących o tym, że drabiny są bezpieczne ani okoliczności, które mogłyby skutecznie podważyć dokonaną ocenę bezpieczeństwa. Ponadto, w swoich rozważaniach dotyczących bezpieczeństwa tych produktów była niekonsekwentna – w przywoływanym przez nią rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. wskazała bowiem jeden przepis, który w jej opinii ma potwierdzać bezpieczeństwo drabin, twierdząc jednocześnie, że inny przepis tego rozporządzenia nie ma do drabin zastosowania. W związku z tym, Prezes UOKiK uznał, że drabiny nie spełniają wymagań określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Zgodnie z art. 24 ust. 14 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, jeśli producent lub dystrybutor usunął przyczyny zagrożeń.

Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że strona postępowania zakupiła od słowackiego przedsiębiorcy 105 drabin typ 3913 i 354 drabiny typ 3914, z czego wprowadziła na rynek 98 drabin typ 3913 (sprzedała 42 dystrybutorom) oraz 354 drabiny typ 3914 (350 sztuk sprzedała 98 dystrybutorom, a cztery sztuki – na paragony). W toku niniejszego postępowania strona przekazała dowody odebrania drabin typ 3913 od 13 dystrybutorów i

oświadczenia 29 przedsiębiorców o ich nieposiadaniu oraz dowody odebrania drabin typ 3914 od 35 dystrybutorów i oświadczenia 63 przedsiębiorców o nieposiadaniu tego produktu. Ponadto strona postępowania zwróciła do dostawcy drabiny posiadane na stanie magazynowym oraz wycofane z rynku i przedstawiła dowody potwierdzające tę okoliczność. Z uwagi na powyższe, Prezes UOKiK uznał, że strona postępowania usunęła przyczyny zagrożeń stwarzanych przez drabiny.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Pouczenie:

Na podstawie art. 127 § 3 w związku z art. 5 § 2 pkt 4 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz w związku z art. 29 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2015 r. poz. 184, 1618 i 1634) oraz na podstawie art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, w związku z art. 26 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, od niniejszej decyzji stronie nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

z up. Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
DYREKTOR
Departamentu Nadzoru Rynku

Anna Mazurak